

Nieuwe muziek van Boris van der Lek

‘Geluid is toch het belangrijkste’

Eindelijk is het zover: saxofonist Boris van der Lek heeft het album gemaakt dat hij altijd al had willen maken.

Door Vera de Jonckheere

Tenorsaxofonist Boris van der Lek (Den Haag, 1965) heeft onnoemelijk veel cd's gemaakt, in samenwerkingen met vele (inter)nationale muzikale coryfeeën. Hij deelde podia met grootheden als Harry 'Sweets' Edison, Joe Pass, Hans Dulfer, Golden Earring, Jules Deelder en Herman Brood & His Wild Romance. Nu, op z'n zestigste, heeft hij met zijn band de JazzFluencers het album 'When I Fall In Love' uitgebracht, in de rijke traditie van de jaren vijftig.

Het gesprek met Van der Lek en twee van z'n bandleden vindt plaats in de Archipelbuurt, in het huis van trompettist Koos van der Hout, waar ook drummer Dolf Helge is aangeschoven. Van de JazzFluencers ontbreken alleen pianist Mark van der Feen en bassist Vincent Kuiper. Van der Lek, die talloze bands samenstelde: "Deze band klópt gewoon, ook visueel. Iedereen is altijd op tijd, is serieus met muziek bezig, netjes in pak, geen gezeik. We willen het oude North Sea Jazz-gevoel terugbrengen."

Autodidact

Thuis – Van der Leks ouders waren beiden beeldend kunstenaars – kreeg hij de tradities al meteen mee. "Mijn vader (de bekende Haagse schilder Hans van der Lek, red.) draaide in z'n atelier de godganse dag jazz. De ene dag Charlie Parker, de volgende dag Django Reinhardt. Ik vond het niet om aan te horen. Later bleek ik al die tonen in mijn hoofd opgeslagen te hebben, toch wel handig."

In 1980 sleepte z'n vader hem, onder protest, mee naar North Sea Jazz. Tijdens de Tenor Battle van Arnett Cobb, Buddy Tate, Illinois Jacquet, Billy Mitchell en Buddy Johnson sloeg de bliksem in bij de veertienjarige Boris. "Vanaf dat moment zeurde ik net zolang tot ik een eigen saxofoon kreeg. Saxofoon kreeg Eugene de Bruin legde me in drie maanden precies uit waar alles zat op dat instrument. Daarna zei hij: 'En dan gaan we nu lekker verder met klassiek.'" Van der Lek grinnikt: "Dank en dóéi, ik weet genoeg," zei ik."

Autodidact, zoals vele grote voorgangers, stond hij drie jaar later zelf op North Sea Jazz. "Nu ik wist waar al die noten zaten, belandde dankzij die 7000 platen van mijn vader alles rap op de juiste plek. Natuurlijk kan het geen kwaad om wat van akkoorden te weten – weet ik nog steeds niet – maar geluid is toch het belangrijkste."

Chemie

Hij heeft het even geprobeerd aan het conservatorium. "Ook omdat ik weleens wilde weten wat ik nu eigenlijk speelde. Voor solfège kreeg ik een 10: tja, een goed gehoor is wel het minste." Bij de dominantie van moderne jazz voelde Van der Lek zich niet senang: "Alsof alles pas begint bij John Coltrane. Ik speel wel eens samen met Simon Richter, die alles over akkoorden weet. 'Joh, leg jij me dat nu eens uit,' vroeg ik hem.

Boris van der Lek: 'De saxofoon komt op deze plaat wel heel erg mooi uit.' | Foto: Piet Gispen

'We willen het oude North Sea Jazz-gevoel terugbrengen'

Glashelder antwoordde hij: 'Liever niet! Dan ga je ineens nadenken als je speelt.'" Droogjes: "En nu ben ik er nog steeds niet achter wat ik speel."

Wat Van der Lek wél weet: "Met 'When I Fall In Love' heb ik de plaat gemaakt die ik altijd al heb willen maken. Alles is hiermee op z'n plaats gevallen en de saxofoon komt er wel heel erg mooi op uit. De titeltrack ligt me het meest na aan het hart, precies daar waar stilte en melodie samensmelten."

"Centraal staat de chemie tussen Boris' tenorsaxofoon en Koos die vaak met gedempte trompet speelt, zacht en rond van toon, geïnspireerd door Ben Webster en Harry

'Sweets' Edison," omschrijft Dolf Helge het nieuwe album. "Met Edison hebben Boris en Koos nog samen opgetreden. 'When I Fall In Love' heeft een 'Blue Side' met swing en uptempo en een 'Rose Side' met ruimte voor romantiek en rust." Koos van der Hout vult aan: "En je hoeft er geen jazzliefhebber voor te zijn. Het is net als 'Kind of Blue' (Miles Davis, red.) toegankelijk, iederéén vindt het mooi."

'Purple Rain'

Tussen 'een beetje gitaarspelen' als puber en zijn reputatie als een van de meest gerespecteerde tenorsaxofonisten van Europa ontrolde zich in bijna een halve eeuw een tumultueus muzikaal bestaan. Op z'n 21ste had Van der Lek al samengewerkt met alle internationale grootheden uit de (jazz)muziek op podia wereldwijd. Hij boekstaaft het zelf, schrijft momenteel aan deel II, 'Jazzhelden' nadat in 2019 deel I, 'Gebit zonder eind' verscheen.

De muzikale samenwerking met mannen als Jules Deelder, Herman Brood en Hans Dulfer, die tot hech-

te vriendschappen leidde, komt eveneens aan bod. Met Jules Deelder maar liefst 36 jaar. "Met Jules had ik het 'Trio Me Reet', het grootste trio ter wereld: vijf man! Hij was geen slechte drummer. Ik mis hem."

Gelukkig nam Van der Lek begin jaren tachtig de juiste afslag. "Ik had al op North Sea Jazz gestaan, maar ik had geen cent te makken. Ik woonde in Hillegom, echt een buurt om rozen te binden voor brood op de plank. In alle vroegte kwam ik bij de kassen aan, waar ik al vrij snel in de peiling had dat het een hel van een klus was. Om vier uur 's middags schoof ik met kapotte handen achter het stuur van m'n witte Opel Kadett. 'Is that all there is?', dacht ik. Als troost zette ik een muziekzender aan, toevallig een Duitse. Er klonk muziek die me midscheeps raakte. 'Das war Prince mit 'Purple Rain', hoorde ik. Spoorlags terug naar de kassenbaas. 'Ik ga muziek maken. Doei.'"

Boris van der Lek and the JazzFluencers, 'When I Fall In Love'. Prijs: € 24,95. Meer informatie: www.jazzfluencers.nl